

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Prima. Beatissima Virgo non solum maiorum suorum gentilitiæ nobilitatis, sed & virtutum illorum vniuersalis (vt aiunt) heres nata ostenditur; & ad mores nobilium componendos pulchra de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

DE SACRIS AR- CANIS FELICISSIMI

ORTVS B. VIRGINIS

M A R I A E

LIBER SECVNDVS.

HOMILIA PRIMA.

BEATISSIMA VIRGO NON SOLVM MAIO-
rum suorum gentilitiae nobilitatis, sed & virtutum illorum uni-
uersalis (vt aiunt) haeres nata ostenditur; & ad mores nobi-
lium componendos pulchra de nobilitate
traduntur; & in illa abutentes
inuehitur.

VNANIMIS est san-
ctorum Patrum sen-
tentia in Commenta-
rio cap. I. super Mat-
thæum, descripta ge-
neratione Ioseph, de-
scriptam fuisse genea-
logiam Mariæ, cum nullus posset duce-
re vxorem, nisi ex sua Tribu, familia, &
cognitione, iuxta illud Numerorum vl-
timo: *Omnes viri ducent vxores de tribu,
& cognatione sua, & cunctæ feminae de ea-
dem tribu maritos accipiant: quam legem
intelligendam esse de foemina succeden-
tibus in hæreditate paterna, perdoctè ad-
notauit Burgenfis: nam Dauid duxit Mi-
chol ex tribu Benjamin; & vt legitur in
libro iudicum: Decem Tribus iurauerunt, se
non daturæ filias suas in vxores viris ex tri-*

*bu Benjamin; quod non obscurum argu-
mentum est, id fieri solitum fuisse. Vnde,
vbi nos legimus in præcitato loco: Cunctæ
feminae, in Hebræo est: Omnis filia heredi-
tatem hæditans, quam lectionem sequu-
ti sunt L. X. X. Interpretes, & Paraphrastes
Caldæus. quare, cum B. Virgo fuerit vni-
ca hæres parentum suorum, vt docent D. D. Damasc.
Damasceus, & Epiphanius, dum aiunt, 4. fide c. 15.
parentes eius ob nimiam eorum sterili-
tatem solam Virginem, quam precibus a
Deo obtinuerunt, genuisse; consequens
est, virum accepisse eiusdem Tribus, eius-
dem familie, & cognationis. Hoc Catho-
lico fundamento præiactò, haud diffi-
cile erit comprobare Marianæ generis splen-
dorem, omnè cuiuscunque protæpæ no-
bilitatè longo interuallo superare; quod,
vt altius repetamus, explicemus, si placet.*

Q 3 VCIB

Num. vi.

Burgenf. in
elit. & Ca-
p. 2. de lo-
c. 4.
Andis. 21.

verba illa Iobi: *Habet argentum venarum suarum principia, & auro locus est, in quo conflatur.* Argenti nomine B. Virginem intelligo; nam sicut post aurum, cunctis metallis argentum præstat, ita post Christum B. Virgo omnibus creaturis præcelsior, atque excellentior est. de hoc argento apud interelligi possunt verba Davidis: *Argentum igne examinatum, probatum terra, purgatum septuplum.* argentum (inquam) igne examinatum, quia igne tribulationis in passione, & morte filii, patientia Virginis factis explorata fuit; & non est inuenta minus habens; & subdit: *probatum terra,* vel, ut Hieronymus legit: *separatum à terra,* quia ab ortu suo, immo & à cõceptu sancta fuit: sanctum enim idem est, quod sine terra, aut mundum ab omni sordē, ut explicat D. Thomas: ac tandem addit: *2. q. 81. ar. 1. purgatum septuplum,* ut nobis innotescat, septiformi Spiritus sancti gratia cumulatam ex utero matris prodisse: de hoc igitur purissimo argento Mariæ, ait Iob: *Habet argentum venarum suarum principia:* habuit enim Deipara Maria altissima principia, ac diuissimas venas natiuitatis suæ, seriem videlicet Patriarcharum, Regum, ac Principum. Vnde D. Bernard. ait: *In generatione Mariæ planè resplendet, quod ex Regibus orta, quod ex semine Abraham, quod generosa ex stirpe David;* idque valde decebat B. Virginem, quia futura erat locus, in quo virtute ex alto conflari, & efformari debebat preciosissimum aurum corporis Christi. Verum oportet has venas, per quas in Virginem summa omnium nobilitas defluxit, diligenter, & accurate effodere: vnde, ut eas aperiamus, quamuis apud famosissimas omnium nationes, & gentes, scilicet Hebræam, Græcam, & Latinam varia symbola vsurpata fuerint ad significandam generis nobilitatem, præcipuè tamen sub lucis metaphora illam describere. Vnde ortum habuit, nobiles, claros, & nobilissimos, clarissimos; ignobiles vero, & plebeos, obscuros nuncupari. Hebræi quidem stellas symbolum nobilitatis acceperunt; quia

Deus reuelauerat patri Abraham filios eius, velut stellas cœli multiplicandos: Græci vero coruscantibus solis radiis, nobilitatis splendorem significauerunt; atque hinc est, apud Aegyptios viguisse morem in sepulchris Principum depingere Pyramides, quas radiorum solis figuræ exornabant, significantes hoc hieroglyphico, deficientibus nobilibus Reipublice, radios illam illustrantes deficere. Romani tandem in symbolum ingenuitatis, & nobilitatis lunas in calcæis depictas vsurparunt; vel quia se ex Arcadiis originem ducere gloriabantur, qui se filios lunæ venditabant; vel, ut alij autumant, ut nobiles in virtutis progressu non segnes, sed veloces esse debere, instar lunæ, quæ inter omnes planetas velocissimè cursum suum peragat, commonstrarent. Atque hinc colligo, quod cum D. Ioannes testatur, se vidisse beatam Virginem amictam sole, coronatam stellis, calcæatam luna, aperitissimè significauit, vnde quæque nobilissimam esse, & ex clarissimâ omnium nationum stirpe ortam, ut & ipsa subindicat, dum ait: *Et in omni populo, in omni gente primatum habui,* primatum (inquam) non solum potestatis, sed & nobilitatis, quod, ut clarius pateat, obseruandum est, quod, ut facer Evangelista Matthæus commemorat, habet beata Virgo in suo stemmate duodecim antiquissimos Patriarchas, quorum præcipuus noscitur esse Abraham, cui à populo Dei electo dictum fuit: *Princeps Dei es tu apud nos;* & cui facta fuit reptomissio de Christo ab eius genere oriundo: *In semine tuo beuedicentur omnes gentes:* vnde non desunt, qui dicant; hebræos denominari sic ab Abraham: atque hic inclutus, & magnus Pater, primus fuit, qui confessus est fidem vnus Dei inter Idololatrias Caldæos, diuinum cultum igni deferentes, in quem immisus ab eis, ut illatam sibi iniuriam vindicarent, illa sus prodiit ex fornace, ut meminit Nemasias. Quia ergo Deipara Maria ex hoc Principe descendit, propterea sponsus filiam principis eam vocauit:

Genes. 22

Psalms. 118

D. Hierony.

D. Thom. 2.

2. q. 81. ar. 1.

Iob. 28.

D. Bern. de

verb. Apoc.

cap. 21.

Iob. xlii. sup.

Eccles. 24

D. Mattha

Genes. 22

Genes. 22

Neam. 19

cauit: *Quem pulchri sunt gressus tui in calceamentis, filia Principis?* Continet quoque in suo stemmate quatuordecim potentissimos Reges, & totidem fortissimos Duces, à quibus originem trahit: vnde **Eccl. Cab.** Ecclesia canit: *Regali ex proge Maria exortavesulget*, inter quos præcipuus fuit David, vir secundum cor Dei, qui milles de fortissimis hostibus victoriam reportavit, & populum Dei à Gigantis Goliath molestissima infestatione liberauit. Ac tandem Deipara Maria descendit per lineam foemininam ex summis Pontificibus, vt nec hic splendor ei deesset: sic enim id tradunt Gregorius Nazianzenus, Ambrosius, Epiphanius, Hilarius, Augustinus, Diuus Thomas, & D. Bonauentura, venerabilis Beda, Eucherius, Cedrinus, Honorius, & Theophilactus, dum vnanimi consensu docent, descendere de Tribu Leui, seu Sacerdotali: decebat enim, vt quia Christus futurus erat simul Rex, & sacerdos, ex regali, ac sacerdotali Tribu Mater eius originem duceret. Nec potest negari, quandoq; Tribus illas inter se misceri, vt constat ex Exodo, & libr. Paralipomenon 2. Vnde, cum D. Paulus neget Christum esse de Tribu Leui, solum intendit, non esse de Tribu Leui per lineam masculinam, ita vt posset esse sacerdos Leui; *In quo enim D. Bonan. 4. hec dicuntur, de alia tribu est, de qua nullus 4. d. 30. q. 2. al. ar. & c. quod necessario debet intelligi de sola linea masculina, cum constet per multos descendentes ex Tribu Iuda per foemininam lineam sacerdotes fuisse. quare noa possum non valde mirari Cornelium Iansenium, alioquin virum pium, ac perdoctum oppositam sententiam amplectentem in sua concordia, maluisse Osiandri hæretici opinioni adherere, cuius verba transcripsit, quam tot sanctorum Patrum sententia ac quiescere. Sed, vt huius Mariæ nobilitatis multa capita paucis comprehendam, doctissimi Extholomæi Pisani verba in medium producam: Beata (inquit) Virgo orca est primò de multis Patribus veteris testamenti, maxi-*

me à decimonono, incipiendo ab Adam vsque Barthol. Pi. ad Thare: secundo de Patriarchis, tercio de san. in ma. Principibus, quarto de Iudicibus, quinto de rial. v. a. 4. Regibus, sexto de Ducibus, septimo de Prophetis, octavo de Doctaribus, nono de viris strenuis, & fortibus, decimo de Sacerdotibus, & summis Pontificibus, vndecimo de populi Rehoribus, duodecimo de cultoribus Dei, & iustis parentibus. hæc ille, ob quæ merito licebit nobis Virginem alloquentibus verba illa Virgillii vsurpare: *Que te tam læta tulerunt* **Virgil. in 7. Eneid.** *Sæcula, que tami talem genere Parentes.* Sed & hæc læuia sunt, nihil sunt; aliunde quidem maiorem incomparabiliter nobilitatis splendorem Virgo contraxit. Comperit satis est, in humano genere illum nobilem dici, qui claris Maiorum titulis insignitur: Beata verò Maria, licet ex generosa sit parentum stirpe progenita, ab illo tamen trahit excellentissimam nobilitatis genus, qui de illa est nouo nascendi genere procreatus, & per clarissimam sobolem omnem humani stemmatis excedit nobilitatem. Clara Proauorum titulis, sed longè clarior generositate prolis; filia siquidem Regum, sed Mater regis regum: vnde merito de illa prædixit Sapiens: *Generositate eius glorificat contubernium Dei;* ex quo infero, quod sicut Mater à filio præcipuam nobilitatem accepit, ita parètes Virginis ab hac filia potissimam suam ingenuitatem, ac nobilitatem mutuarunt, quæ sine dubio magis eos illustrauit, quam ab eis ipsa fuerit illustrata: maximè, quod si illi potentissimi Reges, sapientissimi Prophetæ, fortissimi Duces, ac summi sacerdotes extiterent, id certè obtinuerunt propter filiam hanc, quam genuerunt, vt, quæ futura erat Mater Dei, non solum animi dotibus, sed & sanguinis nobilitate omnibus modis inclyta esset, atque conspicua, quod v. Ecclesie Catholicæ innotesceret, voluit Spiritus sanctus Mariæ genealogiam ad amissim per Euangelistam Matthæum describi. Sed hinc statim exortitur difficultas, quia videtur non decuisse id ita fieri,

Virgil. in 7. Eneid.

Sapien. 5.

Matth. 23.

fieri,

fieri, cum & Christus Dominus dixerit:
Joan. 5. claritatem ab hominibus non accipio: quibus
 verbis sanguinis nobilitatem aperte de-
 sprexisse videtur: v. de & Apost. epist. 1.
1. Corin. 1. ad Corinth. c. 1. dixit: non multi sapientes,
 non multi nobiles, sed ignobilis mundi, & cō-
 temptibilia elegi. Deus: in o. idem Apost.
1. Timot. 1. ab huiusmodi genealogis nos absterret,
 dum ait: Rogavi te, ut remaneres Ephesi,
 non irem in Macedoniam, ut denuncias es qui-
 budam, ne aliter docerent, neque insederent
 fabulis, & genealogijs interminatis, quæ qua-
 siones præstant magis, quam ædificationem
ad Tit. 3. Dei. & ad Titum stultas autem quæstiones,
 & genealogias, & contentiones, & pugnas
ad Coloss. 3. legi deuita. Et ad Coloss. 3. ait: In Christo
 enim Iesu non est Gentilis, & Iudæus, circū-
 cisio, & præputium, Barba, us, & Scytha, ser-
 mus, & liber, quasi diceret: post aduentum
 Christi non est habenda ratio sanguinis,
 aut prosapia, sed omnes, quotquot
 Christo coniuncti nomen ei dederunt,
 verè sunt filii Dei, vetè sunt filii Abra-
 hæ. vnde fœmur Iacob, obtinentis in
 lucta cum Angelo benedictionem, hoc
 est, Christi aduentum, ut explicant Pat-
 res, emarcuisse legitur ad significan-
 dum, postquam ille venit in mundum,
 non iam amplius habendam fore ratio-
 nem sanguinis, vel genealogiæ, quod hæc
 omnia iam aruerint, atque emarcuerint.
 Ab hac Paulina doctrina minimè distidet
 ea, quæ antiqui tradidere Philosophi. Ait
 enim Seneca ad Lucillum: non facit nobi-
 litatem atrium plenum sumptis imaginibus,
 quia, quod ante nos est, nostrum non est; non
 enim ad nostram vixerit gloriam. & ad eun-
 dem Lucillum scribens, ait: cùm volueris
 veram hominis æstimationem videre, & sci-
 re qualis sit, nudum inspicere, deponat patri-
 monium, deponat honores, & alia fortuna men-
 dacia, corpus ipsum exuat, & animū insuere
 qualis quantusq; sit, alieno, an suo magnus. &
 Idem in lib. idem in libro Tragediarum inquit:
 Traged. Genus qui laudat suum, aliena laudat.
 Ouid. 13. me. Et Ouidius 13. metamorph. canit:
 metamorph. Nam genus, & proauas, & quæ non fecerunt
 ipsi,

Vix ea nostra voco.
 quæ fuerit: verba Vlyssis in oratione
 contra Atacē pro habendis armis Achil-
 lis. Idem quoque Ouidius in primo de
 Ponto ait:
 Non census nobilem, nec clarum nomen au-
 rum;

Sed probitas magnum, ingeniumq; facit.
 Accedit Cicero cōtra Sallustium dicens: Cicer. orat.
 sanctius est me meis fulgere moribus, quam cont. Sallust.
 maiorum opinione nit, ut sim meis posteris
 nobilitatis initium. Et Iuuenal. lib. 3. Satyra Iuuenal. lib.
 2. vbi stylum acens cōtra quendam, qui 3. Sat. 2.
 cum prauis moribus esset obscurus, cla-
 rum genere se gloriabatur, hæc eleganti-
 ssima cecinit carmina.

Stemmata quid faciam? quid prodest Pon-
 tice longo

Sanguine censeri, pictos ostendere vultus
 Maiorum, stantes in curribus Emiliano:
 Totæ licet veteres exornent undique ceræ
 Atria, nobilitas sola est, atque unica virtus.
 Vsq; adeo miseram est aliena incumbere
 fame.

Malo pater tibi sit Therites, dummodo iustus
 Æacidae similis, Vulcanique arma capessas;
 Quam se Therista similem producat Achil-
 les.

His adiungamus verba illa Boëtii libro
 de Consolatione dicentis:

Omne hominum genus in terris
 Simili surgit ab ortu.

Quid genus, & proauos strepitus,
 Si primordia vestra,
 Auctoremque Deum spectes,
 Nullus degener extat:
 Ni vitij peiora fouens
 Proprium deserat ortum.

Consonant etiam his egregia, quæ scri-
 psit carmina Stroza Pater Eroticon:

Non ebore, & gemmis, non auro vera pa-
 ratum

Nobilitas: aliquid maius habere decet.
 Nam virtutis opes, tantum ornamenta pu-
 tantur,

Quas fortuna sua datq; rapitq; manu.
 Hæc igitur nequeunt generosum reddere
 quenquam

Causam in se virtus nobilitatis habet.

Non dissimilia sunt quæ Ouid. lib. de Vtula eleganti cecinit carmine dicens,

*Nobilitas hominis, mors, & Deitatis imago,
Nobilitas hominis, virtutum clara propago,
Nobilitas hominis, humilem releuare ta-
centem,*

*Nobilitas hominis, mentem refrenare fu-
rentem,*

Nobilitas hominis natura iura tenere,

Nobilitas hominis nisi turpia nulla timere,

Nobilitas hominis terrenas temere doies,

Nobilitas hominis caelestia capere regna.

Quæ omnia paucis comprehendens D.

Hieronymus, scribens ad Celantiam di-

xit: Sola apud Deum nobilitas est, clarum esse

virtutibus: quid enim apud Deum in viris no-

bilis Petrus, qui tamē piscator, & pauper fuit?

quid B. Maria illa virgo, quæ tamen sponsa fa-

abri describitur, sed illi piscatori, & pauperi à

Christo clauis regni caelestis traduntur, &

sponsa fabri meruit esse mater illius, à quo ipsi

clauis traditæ sunt. hæc D. Hieronymus, à

quo minime dissentias D. Chrysostom.

hæc super Matthæum eleganter dixit: Quid

prodest ei, quem sordidant mores, generatio

clara? aut quid nocet illi generatio vilis, quem

mores adornant, & nobilitati ipse se vacuum

ab omnibus bonis actibus ostendit, qui gloria

in patribus. quid profuit Chan, qui Noë

fuit filius, nonnè fuit separatus de medio filio-

rum, qui secundum carnem frater fuerat natus,

secundum animum factus est seruus, nec sumi-

lia eius potuit defendere impios eius mores?

Aut quid nocuit Abrahæ, qui patrem habuit

Tharam, Deorum cultorem, nonnè separatus

est à genere suo, & postius in caput fidelium:

hæc tenus D. Chrysostomus, cui etiam ad-

stipulatur S. Basilias lib. de Paradiso c. 4.

dicens: Illud aduerte, quia extra Paradisum

vir factus est, & mulier intra Paradisum, ut

scias, quod non loci, non generis nobilitate, sed

virtute vnusquisque gratiam sibi comparat.

Deniq; extra paradisi factus, hoc est, in in-

feriore loco vir, melior inuenitur, & illa, que

in meliori loco, hoc est, in paradiso facta est, in-

ferior reperitur; mulier enim prius decepta

est, & virum ipsa decepit.

Hæc tamen, licet vera esse compertum sit, dubitandum non est, non parum de-
cuisse, beatam Virginem ex clarissima fa-
milia sanguinis splendore valde conspi-
cua citari. Primò, quia experientia cõstat,
nobiliores nisi à maiorum suorum inge-
nuitate degenerent, ciuiliores, vrbatores,
liberaliores, & ad res magni momenti
tentandas procliuiores, & in Catholice
fidei veritate tenacius retinenda firmio-
res, & constantiores esse; vnde Plato in
Alcibiade prudenter dixit: *Consentaneum*

est meliores esse naturas nobiles in genere, quàm

ignobiles, ac necesse est, ut bene nati, si bene

educantur, denum ad virtutem perueniant:

hæc quam laude digna sint, nemo igno-

rat; est ergo commendabilis nobilitas,

vnde illa proficiuntur. Secundò quia,

quemadmodum fulgens, ac preciosa

gemma, quæ an auro inseritur, magis ac

magis eum decorat, & illustrat, sic

sanguinis nobilitas cum virtute animi

coniuncta admirabiliorem, & gratiosio-

rem illam facit. Tum quia generis no-

bilitas commendabiliora reddit opera

Principum: maiori enim laude dignus

erat Ludouicus Galliarum Rex, quod men-

dicos ad mensam suam assidere compel-

leret: & quod Imperatoris Theodosii

vxor pauperum Xenodochia inuiseret, &

illis ministraret, quàm si vulgares, & ig-

nobiles homines idipsam præstitissent.

Tum quia iuuat viros iustos sanguinis

nobilitas, ad humilitatis augmentum;

quia quantò clariores sunt, & altiori gra-

du constituti, tantò plus possunt descen-

dere per humilitatem, illud Salomonis

consilium amplectentes, Quando maior

es, tantò magis te humilia; ea propter con-

uentissimum fuit, beatam Virginem re-

gia sanguinis claritate fulgere. Fateor

quidem generis splendorem apud Deum

nullius momenti esse, nisi cum virtute

animi coniungatur; habet enim se

generis nobilitas veluti in abaco (zero,

ut dicitur Italicè) quod scilicet, & so-

litarè sumptum, nullius valoris est; ac

si illi adiungatur nota aliqua abaci, red-

R dit na.

quid lib. de
Tolida.

D. Hieron.
ad Celantiã.

Matth. 4.

D. Chrysost.
sup. Matth.

Genes. 9.

Genes. 11.

D. Basil. lib.
de Paradiso.

Plato in Al-
cibiad.

Eccl. 3.

reddit numerum copiosum: nō secus nobilitas sanguinis secola, nihil apud Deum præstat; at si illam concomitetur diuinæ legis obseruantia, apud Deum, & homines commendabilem, & preciosam illam reddit. Ob hanc ergo rationem diuina sapientia prouidit, vt Virgini, quàm in Matrem elegerat, nobilitatis circumstantia, quæ cōmendabiliorem illam, & opera eius clariora reddere posset, minimè deesset. vnde, cum D. Paulus docet, nullam genealogiæ habendam esse rationē, diuersimode illum Sancti Patres exponunt: nam in primis S. Augustinus respondet, D. Paulus solum reprehendere ibi genealogias quasdam quorundam librorum, quos, deuterofos vocabant, vbi fingebant Adam duas habuisse vxores, ex quo colligebant per plures genealogias protus inuiles, & contentiosas. S. Chrysostomus docet, D. Paulum loqui de genealogiis Gentilium, quia iungebant illas cum fabulis, quæ apud Gentiles valde vigeant. Gentiles autem ad Deos suos, & maxime ad iouem reducebant genus suum, vt Theogonia Hesiodi, & Aiacis, & Vlyssis contentio apud Ouidium lib. metamorph. necnon & Boccatii liber de genealogia Deorum ostendant. Verum si sequamur intelligentiam D. Augustini, qui de ludæorum genealogiis D. Paulum interpretatur, ex eo, quod ad Titum 3. postquam dixit: *genealogias*, contiuo ediecit: *quæ pugnas legis*: germana expositio videtur esse, damnaare D. Paulum genealogias, de quibus ludæi vana gloriabantur, filios Abraham se venditantes, cum nihil minus, quàm Abraham opera imitentur. Vel dicamus etiam, quod fortè nō displicebit, quod licet studium genealogiarum, dum vigeret lex Moyſis, vtile, & necessarium extitisset, tūc, vt Tribus distinguerentur, tūc propter officia sacerdotum, quibus tantum in templo ministrare fas erat, tūc ob coniugia, quæ cum suis Contribulibus inire licebat, ne hæreditates in alienas Tribus deuoluerentur, vt habetur lib. Numerorum; tūc ob pri-

mogenitorum dignitatem, quibus duplex portio obueniebat, vt in Deuteronomio legimus; tūc denique, vt certa notitia haberi posset de familia, ex qua Messias erat oriundus, & si simul agnosceretur fidelis, ac verax Deus in promissis suis, qui quod Abraham primum, deinde Dauidi pollicitus erat, tandem impleuit. Verum abrogata iam lege Mosaica, & exhibitio iam Messia, genealogiæ inuiles erant, & interminatæ, nimirum sine fine, atque adeò necesse erat cessare hæreditates Tribuum, necnon leges primogenitorum, & coniugiorum euacuari, cum reuera omnia illa instituta fuissent, vt agnosceretur familia, ac domus venturi Messia.

Cæterum, vt propositum argumentum absoluamus, oportet ostendamus, quod à principio polliciti sumus, beatam Virgine ex vtero materno non solum gentilitia nobilitatis suorum partem, sed & insignium virtutum illorum legitimam hæredem ex vtero materno prodiisse. Certè sicut aqua per auri mineralia defluens, saluiferas valde qualitates ab auro mutuas ita B. Virgo per venas illas auri potentissimorum Regum, ac mineralia SS. Patrum petransiens, diuina virtuto factum est, vt non solum generis nobilitatem, sed & præclaras eorum dotes cumulatus, quàm omnes illi, participaret. Hæres fuit B. Virgo patris sui Dauidis in mansuetudine, Salomonis in sapientia, Abraham in confidentia, Ase in fortitudine, Iosaphat in obseruatione legis diuinæ, Ezechia in cura, ac diligētia querendi diuinam voluntatē, Iosia in innocentia, quæ à pueritia cepit querere Dominum, ac si de reliquis animi dotibus, ac celestibus charismatibus, quibus tam viri, quàm femina, & maiores illius cōspicui, ac insignes fuere; in omnibus illis successit tanquam legitima hæres beatissima Virgo. Narrat Pierius Valetianus, apud Romanos annulum nobilitatis insigne fuisse, vt hoc symbolo admonerent nobiles, quod sicut in annulo finis coniungi-

Numer. 26.
Deuter. 12.

D. Paulus
vbi supra.

D. Aug. lib.
2. in aduer-
sarium legn.
Prophe-
tiam cap. 1.
com. 6.

D. Chrysost.
hom. 2. de
verb. Iſaie
com. 2.

Theog. He-
siod.

Ouid. lib. 13.
metamorph.
Boccat. de
geneal. De-
orum.

D. August.
vbi supra.
Tit. 3.

Ioan. 8.

2. Paralip.

3. Reg. 23.

Pier. Valer.
lib. 4. verba
annulm.

fungitur cum principio, & per omnia ei per similes esse perhibetur, ita ipsi, qui nouissimi sunt in eorum profapia, per similes esse debent primis suis progenitoribus, qui principium suae nobilitati dedere. Annulus certe aureus est, genealogia Christi Domini, cuius finis, scilicet Maria, de qua natus est Iesus, per similes fuit principio, hoc est, suis progenitoribus, ab eorum ingenuitate, ac sanctitate non solum non degenerans, sed longa interca pedine excedens. Atque hinc non possum non ansam sumere, ut in eos stylum acuam, qui quo generis nobilitate splendidiore, eo vitae consuetudine sordidiores, & obsecutiores se exhibent, diuina, & humana praecepta licentiosius, ac liberius omnibus transilientes, ut aperte indicant verba ipsius Dei ad ipsos dicentis: *Me non timebitis, qui posui arenam terminum maris?* Mirabile tanquam est, quod suadere volens Deus nobilibus timorem sui, solum eis ob oculos ponat, quod circueirit mare arena; videbatur enim consultius fuisse, reuocare illis in memoriam, quod inundanti diluuiio habitatores terrae submersisset; quod Ciuitates Sodomae, & Ghomorrah igne, & sulphure concremasset; quod totam Aegyptum, culicum, ranarum, sanguinea aquae fluuio, ac tandem vniuersum exercitum Pharaonis submersiois in mari rubro acerbissimis suppliciis affecisset; haec sane ad metum incutiendum apta videntur; ac dicere, quod arenam mari tanquam terminum posuisset, quid quaeso conducere posset ad reprimendam illorum petulantiam? multum quidem per omnem modum, si id altius perpendatur: ad quod meminisse oportebit, Salomonem dixisse: *Legem ponebas aquis, ne transirent fines suos*; ac si dicere: portentosum illud maris monstrum, quod videtur vniuersam terram velle deuorare, sola Dei lex, & praeceptum compescit, ut extra praefixos sibi terminos ne latum quidem vnguem pertranseat; & ut magis diuini praecepti virtus, & potentia se ostentaret, non cir-

cum dedit mare montibus, aut instar murorum fortissimis rupibus, sed solum minutissima arena, quae vento, aut flatu dispergi solet; cum ergo Deus Principibus ait: *Me non timebitis, qui posui arenam terminum maris?* perinde fuit, ac si diceret: si horribile illud, ac indomitum maris monstrum, cum accedit ad arenam, tanquam terminum sibi praefixum, quasi timens illum transilire, terrocedit, & aufugit, vosne, qui ratione praediti estis, non timebitis legum mearum limites, & terminos licentiosius, & petulanter transgredidi? sed heu calamitosa tempora nostra Principibus plena, quorum singulis Deus clamat: *A saeculo conregisti iugum meum, rupisti vincula mea*, hi diabolicam libertatem sectantes, diuinæ legis iugum, tametsi alioquin suaue, *Iugum meum suaue est, onus meum leue*, confringunt, & diuinorum mandatorum compedibus, & vinculis irretiti reuunt, dicentes: *Dirumpamus vincula eorum*: sed paulo inferius ait Dauid, diuinam vltionem experturos; *Qui habitant in caelis, irridebit eos, & Dominus subsannabit eos*: bene quidem ait: *irridebit eos*: nam quemadmodum fabulosi auctores conserunt; aues cuiusdam Urbis videntes se vndique retibus à ciuibus illius circumdari, ut illas caperent, Nictycoracem consuluerunt, tanquam auctorem nocturnam, studio deditam, & quae multum olei in eo consumit, ut viam aliquam eis aperiret, qua insidiantium venatorum retes effugere possent. Illa respondit, hoc esse optimum remedium, ut omnes quercus, ex quibus fluctiuum fit, radicitus extirparent, & cum primo semine lini, & Canassa in agris seminaretur, continuo illud rapientes, vescerentur, ut sic retes fieri non possent; ac consilio hoc audito non solum difficili, sed impossibili reliquæ aues irriserunt consultorem: ita Reges terræ, & Princeps, qui diuinarum legum vincula, & retes perfringere posse saluo sibi blandiuntur, tanquam insanos, & amentes irridebit Dominus: *Qui habitat in caelis, irridebit eos, & Dominus subsannabit eos.*

Matth. 1.

6

Ierem. 5.

Genes. 7.

Genes. 19.

Exod. 8.

Ibid.

Exod. 14.

Ierem. 24.

Ierem. 4.

Ierem. 2.

Matth. 11.

Psalm. 2.

Ibidem.

Psalm. 2.

eos. Putabat quidem Sedechias Rex à diuinæ legis retribus se posse eripere, & licentia vivere, tamen Deus irudens illum dixit: *Extendam rete meum super eum, & capietur in sagena mea*: ad cuius loci intelligentiam oportet singulare, quod in eo lateret, arcanaum propalare: refert enim Nicolaus de Lyra ex antiquissimis hebraeis modum comprehensionis Regis Sedechie, cum ab hostibus suis fugere tentaret, in hunc modum fuisse: Erat iustus via quædam abscondita, quæ incipiebat ab aula Regis, & perueniebat usque ad desertum: hanc ingressus Sedechias, ut fugeret hostium manus, contigit, quod quidam milites Babylonici in planitie quadam Iericho venationi vacantes, quandam ceruam, seu capram sectantes, ingrediente illa eandem viam, qua Rex Sedechias veniebat, milites pariter illum introeuntes, Regem fugientem præter opinionem inuenerunt, & comprehendentes illum, captiuum duxerunt; unde factum est, ut eadem via, qua vincula fugeret, in vincula incideret; cum ergo ait illi Deus: *Extendam rete meum super eum, & capietur in sagena mea*, alludit ad capram illam, qua velut sagena se habuit, qua ab hostibus captus fuit. Ex quo sanè vellè Principes, ac nobiles addiscere, Deo seruire, Deum timere, iudicia eius vereri, memores illius sententia: *Potentis potenter tormenta patientur*, & illius alterius: *Dei non irridetur*. velim etiam sibi persuadeant, idque alta mente reponant, iustitiam, & sanctitatem, veram, & germanam esse nobilitatis matrem. Certè Moysis nobilitas, & generis illius splendor non cepit ab eo tempore, quo filia Regis Pharaonis in filium suum adoptiuum eum destinavit, sed ab eo, quo hebræum quendam ab iniuria, & vi, quam Aegyptius ei inferebat, viriliter vindicavit. Davidis etiam insignis nobilitas exordium habuit ab eo temporis momento, quo caput Goliath præciciens, à tyrannica eius oppressione populum suum liberavit, inde enim cepit tota eius proge-

nies à tributorum onere immunis esse: *Et domus patris eius faciet absque tributo*. Iob tandem in iustitia, & sanctitate fundata habuit suæ nobilitatis primordia: *Iustitia induit me sum, & vestium me sicut vestimento, & diademate, iudicio meo*. Oculi sui caeci, & pes claudens. *Convertebam molam iniqui, & de dentibus illius aufereram præadam*. Hæc sanè sunt exercitia nobilium, & illustrium, & potentum digna opera: non virgines insectari, non pauperem opprimere, non sacra templa profanare, non iocis, & lautis conuiujs prout de more habent (proh dolor) vacare. Unde verbi diuini præconibus valde incumbere arbitror, nobiles, præcipue publicè peccantes, publicè arguere, iuxta illud D. Pauli: *Peccantem, coram omnibus argue*: Huc facit quod Sanctus noster Antonius de Padua de Cycada sciipit: ait enim, Cycadam oleo vinctam, quali mortuam immotam manere, aceto verò aspersam continuò reuiuiscere; cuius eam arbitror esse naturalem rationem, quod oleum Cycadæ poros obtinuens, spiramen aëreum haurire non sinat, & idcò continuò quasi mortua iacet; acetum verò eius poros aperiens aëri aditum præbet, ut respirare valeat: non dissimiliter, dum nobiles adulationis oleo vnguntur, priores euadunt, at si acrimonia, & aceto reprehensionis afficiuntur, à morte, quam per peccatum incurterant, per concionatorem reuocantur.

Unde nos, qui à Principum adulatione longè calamum nostrum abesse desideramus, quin potius eos à vitis acerbissimis, Dei supplicijs eis propositis, auocare ardentissimè cupimus, exploratissimas in sceleratos Principes diuinæ vindictæ pœnas non ex anicularum fabellis, Poëtarum figmentis, aut apochryphis narrationibus, sed ex sacris eloquijs, probatissimisque traditionibus depromptas in mediū producemus, quibus Deum acerbissimum pariter, & iustissimum illorum iudicem, ac vltorem semper extitisse liquido constabit. huius rei testis est

Pharao

Ezech. 12.

Nicolaus de Lyra in c. 12. Ezech.

Ezech. 12.

Sapient. 6. Galat. 6.

1. Reg. 17.

Iob. 29.

2. Timot. 3.

D. Anton. de Padua.

Pharao Aegypti Rex, qui Dei populum fugientem persequens, una cum vniuerso exercitu maris fluctibus obtutus est.

Testis est Nabuchodonosor à regali sede, summaque potentia ad ferarum pastum, & conuictum deiectus, qui pristinae dignitati tandem restitutus, diuinum, quod in se fenserat, iudicium agnoscens, Glorifico, inquit, Regem caeli, quia omnia opera eius vera, & vitæ eius iudicia, & gradientes in superbia potest humiliare.

Dan. 4.

2. Paral. 16. Testes Ozias, & Ioram Reges Iudæ: ille foedissima lepra, hic insanabili alui languore à Domino percussus; è quibus hic visceribus paulatim effluis, mortuus est, inquit historia sacra, in firmitate pessima.

4. Reg. 9.

2. Mach. 9. Testis Antiochus Tyrannus, qui inuisibili plaga à Deo accepta, & securientibus è corpore suo vermibus, cum carnis suæ vndique diffluentis foetorem ferre non posset, confessus est, Insulam esse Deo subijci, & mortalem, paria Deo non sentire.

Act. 12.

Testis Herodes Agrippa, de quo ait Scriptura: confessum percussit eum Angelus Domini, eo, quod non dedisset honorem Deo, & consumpsit verbis exspirauit.

Doct. hist. li.

3. c. 17. Apostata, qui transfixus telo, vel ab Angelo, vel, ut alii sentiunt, à sancto Mercurio, diuinam in se vindictam agnouit, exclamans: vicisti Galilee: ita enim Christum Saluatorem nostrum appellare solebat.

Theod. lib. 5. c. 20.

Paul. Diac. lib. 23.

Zonar. An. nat. tom. 4.

Ignat. in Epiro.

Baron. ex Theoph. an. 780.

Testis Leo IV. Imperator Iconomachus, qui cum coronam auream preciosissimo carbunculo ornatam ex sanctæ Sophiae altari abstulisset, eamque per totam Constantinopolim, triumphantis more capite gessisset, dignas sacrilegii poenas dedit, nascente subito in capite eius vlcere terretimo carbunculo dicto, cuius vehemēti dolore in febre primū, & deinde in furorē coniectus, post paucos dies sacrilegam animam exhalauit.

Testis Poplicus Poloniae Rex, dilaniatus à muribus una cum vxore sua sceleris sorte, qui mures prodierunt è sepulchris fratrum, nepotumque eius, quos nefarie occiderat.

Hist. prodigiosa p. 1. c. 3.

Testis Boleslaus etiam Poloniae Rex, qui sanctum Stanislaum Episcopum propria manu interfecit: hic enim à suis subditis regno eiectus, & paulo post furore correptus, dum per sylvas vagus erraret, à canibus disceptus est.

Dubranus hist. Bohem.

Testis Drahomira Vratislavi Bohemie Idem Ibid.

Ducis vxor, quæ Ludimilla, sanctissimæ feminae, plurimorumque sacerdotum sanguine contaminata, dehiscente terra, una cum curru, quo vehabatur, absorpta est; cuius rei apud Bohemos iuxta ciuitatem Pragensem visenda adhuc extant monumenta. Ad extremum accedunt egregia illa iuuenalis carmina: Ad generum Cereris sine cade, & sanguine pauci.

Iuuen. Sat. 10.

Discedunt Reges, & sic a morte Tyranni, Ex quibus omnibus liquidd constat, quæ execrabilis sit Deo, nobilium effronata viuendi licentia; & superbia, ac Principū Tyrannis, cui sit honor, & gloria in secula sæculorum. Amen.

HOMILIA II.

De varijs Circumstantijs tam antecedentibus, quam concomitantibus, & subsequētib; felicissimum Deiparæ Virginis ortum; & de vaticinijs, & figuris, tempore loco, & vniuersali gaudio, quod mundo annūciavit; & alijs similibus.

IRANTVR non pauci, Euangelistas omnes beatissimæ Virginis ortum, mortem, & in coelum Assumptionē, & alia similia silentio tamen multa egregia, præcelsite, cum R. 3. atque